

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

februari - maart - april 2023

Luc Van Schoor

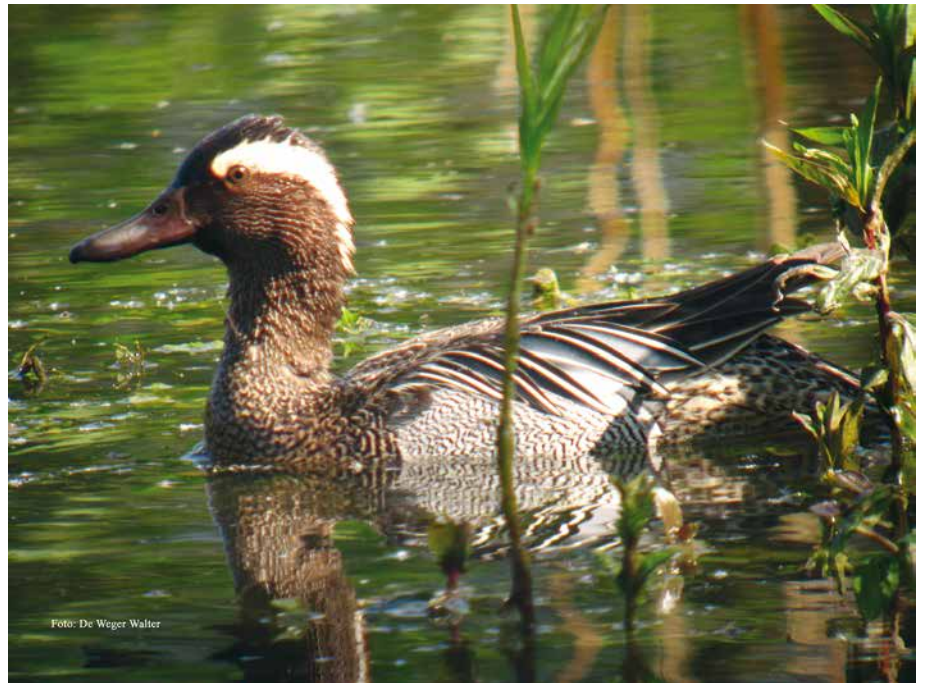
Tijdens deze voorjaarsperiode werden in het werkingsgebied van vwg Ardea (Zuidrand Antwerpen) in totaal 6990 waarnemingen ingevoerd door een mooi aantal van 340 waarnemers. Daarbij zijn ook een aantal waarnemingen vervat, van enkele vogelonderzoekers, die kaderen in de wintertellingen voor de toekomstige Vogelatlas Vlaanderen (2020-2024)

In het lijstje van de meest actieve invoerders prijkte Pierre Blockx als top-per met 762 waarnemingen gevolgd door Danny Jonckheere met 670 wn. en John Van de Voorde met 317 wn.

De ingevoerde vogelwaarnemingen zijn niet alleen het product van het aantal actieve waarnemers, maar ook van de kennis en gedrevenheid van elk.

Er zijn inderdaad verschillende gradaties van amateur “vogelaars” die grosso modo ingedeeld kunnen worden in een vijftal groepen (naar Remco Daalder).

- Je hebt de echte leken die occasioneel één of meer waarnemingen van “gewone” soorten invoeren, soms met een vraagteken omdat ze onzeker zijn van de juiste determinatie.

Zomertaling - Foto: Walter De Weger

- Je hebt natuurliefhebbers die vooral genieten van vogels in hun eigen tuin en omgeving en regelmatig waarnemingen invoeren.
- Er zijn er ook die naar bijzondere “hotspots” reizen in eigen land of in Europa. Daarbij gaat het niet alleen om vogels maar genieten ze ook van de rijkdom van de natuur; planten, insecten, zoogdieren ...
- Een kleinere maar bewuste groep

“amateur ornithologen” zijn waarnemers die hun kennis en tijd ook ten dienste stellen van plaatselijk, nationaal of zelfs internationaal vogelonderzoek zoals broedvogelinventarisaties, trektellingen, watervogeltellingen, e.a....

- De laatste groep kunnen we definiëren als de echte soortenjagers of “twitchers”. Het zijn overwegend jonge mannen. Hun enige doel is om te scoren; de meeste waargenomen soorten in België, in Europa, in de wereld.... Eén van hun lijsten bestaat uit ‘schaamsorten’. Dat zijn vogelsoorten die andere twitchers reeds hebben afgevinkt maar die nog in hun toplijst ontbreken . Het gaat soms zo ver dat ze nauwelijks de tijd nemen om te genieten van een bijzondere vogel, laat staan van alledaagse soorten.

In de praktijk kan de input van sommige waarnemers tot twee of meerdere groepen behoren, de eerste niet meegerekend.

Op de Ardea website kan je dagelijks de vogelwaarnemingen bekijken via ardea.waarnemingen.be/waarnemingen_all_wg3.php?groep=1

Blauwborst - Foto: Walter De Weger

Pontische meeuw - 1ste jaars

Voer je eigen waarnemingen ook in, ze kunnen belangrijk zijn, en wie weet, misschien ook voor opname in een volgend vogelverslag

Soortenbespreking

Er werden waarnemingen van 134 soorten ingevoerd, waarvan ik er hierna 27 bespreek.

In het volgende vogelverslag verschijnt de Fenologie, of lijst met de eerste aankomstdata in 2023 van een aantal zomervogels.

Tussen 13 februari en 17 maart vlogen er in totaal 54 **ooievaars** over de zuidelijke Antwerpse regio. De grootste groep van 32 exemplaren trok op 10 maart over Hoboken (WDW, KVV, RH, MM, TL, OWB).

Zomertaling blijft een schaarse voorjaarsdoortrekker (en voormalige broedvogel begin jaren 80) die in de Hobokense Polder meestal kortstondig halt houdt). Op 17 maart pleisteren, afhankelijk van de waarnemer, één tot drie exemplaren op het Broekskot (2 man + 1 vrouw) (CVL, MVR, PVV).

Overwinterende **grote zaagbekken** waren present tot 14 februari met max. 1 man en 2 wijfjes in Fort V-Edegem (WH, LS, MJe) en tot 16 maart op de Kasteelvijver van het Schoonselhof – Antwerpen met max 1 man + 2 wijfjes (PHe, AD, G).

Een overvliegende of jagende **havik** werd gezien over het Uilenbos – Hove op 8 en 25 februari (JVB, BMi) en een roepende vogel gehoord op Domein Klaverblad – Wilrijk op 24 maart (LS).

Op 13 maart vloog een **smelleken** snel westwaarts over Fort VII – Wilrijk (LVS).

Vanaf 4 tot 23 april werden tot max 6 **kleine plevieren**, al dan niet baltsend, waargenomen. Tot 4 ex (2 koppels ?) op braakliggend terrein van de voormalige BP site langs de Benzineweg Antwerpen, en 1 koppel op Blue Gate – Hoboken (LVS, DJ).

Een dode, tegen een raam gevlogen **houtsnip**, werd op 7 maart gevonden in een privé tuin Groenenborgerlaan – Wilrijk (YSc), 1 opvliegend exemplaar

op 18 maart in Fort VII – Wilrijk (JB) en 1 ex op 4 april in de Hobokense Polder (DJ).

2 **dwergmeeuwen** vlogen op 30 april NO waarts over omgeving Fort V – Edegem (WVA).

Een 1ste winter-pontische meeuw pleisterde op 16 maart op Fort VI – Wilrijk (HDR).

De **pontische meeuw**, oorspronkelijk broedvogel in Oekraïne en oostelijker, is als wintergast bezig met een forse uitbreiding in Noord-West-Europa. Het is hier nu nog een schaarse wintervogel die je het best herkent aan de kleine ronde kop, donker oog, lange snavel en poten. Onvolwassen vogels in winterkleed hebben vaak een opvallend witte kop. Zie naaststaande foto.

Kerkuilen waren in het voorjaar actief in hun broedhabitat rond de Kinderboerderij – Wilrijk en in de omgeving Klaverblad – Wilrijk (PH). Eén vogel vloog op 1 maart over het Ringbos, station Antwerpen Zuid (NSi). Mogelijk dezelfde vogel werd, jammer genoeg, op 27 april en op 29 april als verkeersslachtoffer aangetroffen in deze omgeving, bij de ingang van de Kennedytunnel, (LLy, MM)

Een **draaihals** pleisterde op 22 april in de bomen langs het Beerschotstadion (ASc, RH).

Middelste bonte spechten waren dit voorjaar opvallend balts-actief in hun gekende broedhabitats van Hof ter Linde – Edegem (LS, BVD, BMi, WVA, VTo, DHe) in Uilenbos – Hove (STH, BMi, BVD, JCe), in Klaverblad – Wilrijk (DJ) – in Domein Van Acker – Groene-

Roodborsttapuit - Foto: Luc Van Schoor

Luc Van Schoor

hoek – Aartselaar (PH) en nu ook in het Schoonselhof /Fort VII – Wilrijk (LVS, JVV, PH, DJ, LS).

Roepende en foeragerende **kleine bonte spechten** werden gedurende de ganse periode aangetroffen in Hof ter Linden – Edegem (WS, BVD, BMi, WVA), bij Campus UA Drie Eiken e.o. – Wilrijk (JE, ETi, JSc, SeK), in Uilenbos – Hove (BVD), in Schoonselhof – Antwerpen (LVS), in Fort VII (JB) en in Hobokense Polder (DJ).

Overvliegende en roepende **boomleeuweriken** werden op 22 februari, 11 maart en 23 april waargenomen nabij Fort V – Edegem (WVA).

Naast een opnieuw bezet broedhabitat van **blauwborst** nabij het Barberven - Hobokense Polder (DJ, LVS) werd deze soort ook éénmalig gezien aan de ingang van het Uilenbos – Hove op 30 april (STh).

Het enige waarschijnlijke broedgeval van **roodborsttapuit** in de regio situeerde zich nabij de Aartselaarstraat – Edegemse Beekvallei (PBa).

Op doortrek pleisterende **tapuiten** waren te zien op twee plaatsen: op 23 april één man op de braakliggende oude BP site – Hoboken.(LVS) en op 30 april 2 ex nabij het recyclingpark – Aartselaar (PH) .

Van **beflijster** werd slechts één waarneming ingevoerd: een man vloog op 22 april over Edegem Centrum (JCe).

Sprinkhaanzanger werd ook slechts éénmalig waargenomen: een zingende vogel op 22 april in het gebied Frythout – Hove (JCe).

Tijdens de laatste week van april (tot 9 mei) werden zingende mannetjes **bonte vliegenvanger** gehoord en gezien in het Uilenbos – Hove (CVG, WEn, VDS, JDu, JCe, BMo, FVG), in het Hof ter Linden – Hove (VTo) en de Hobokense Polder (LVS).

Drie **kleine barmsijzen** vlogen op 10 april over Hove Centrum (JCe).

De enige waargenomen **kruisbek** vloog roepend over omgeving Fort V – Edegem (WVA).

Twee wijfjes **goudvink** foerageerden op 26 februari langs het Dwaallichtjespad in Edegem (WVA).

Appelvink - Foto: Kathy De Lange

Overvliegende solitaire **appelvinken** werden waargenomen op 2 maart, 8 en 25 april over Hove Centrum (JCe), op 17 maart over UA Campus Drie Eiken – Wilrijk (SB, JE) en op 8 april nabij Fort V – Edegem (WVA).

Exoten

Op 8 april vlogen 2 **Indische ganzen** over Elsdonk – Edegem (WVA).

Een **valkparkiet** zat op 15 april tijdelijk op een boom in een privé tuin naast Fort VII – Wilrijk (Elo).

Een koppel **monniksparkieten** pleisterde op 24 maart in Polderstad – Hoboken (LFr) en op 27 maart bij de voederplaats in een privé tuin naast Park Sorghvlied – Hoboken, waar één dag later (28 maart) één van de vogels dood werd aangetroffen (ERe).

Waarnemers

AD Arne D
 Asc Anna Schneider
 BMi Bernard Miserez
 BMo Bart Moons
 BVD Benoit Van Damme
 CVG Chantal Van Gool
 CVL Chris Van Liefferingen
 DHe Dieter Hendrickx
 DJ Danny Jonckheere
 Elo E. Loots
 Ere Elke Reypens
 ETi Elias Tibax
 FVG Fernand Van Ginderen

G Geert
 HDR Henri De Raedt
 JB Jozef Bafort
 JCe Jan Celis
 JDu Julien Dua
 JE Joris Elst
 JSc Jan Scholliers
 JVB Jan Van den Bussche
 JVV John Van de Voorde
 KVV Koen Van Vooren
 LFr Lerche Franck
 LLe Luc Lyssens
 LS Louis Schramme
 LVS Luc Van Schoor
 MJe Marc Jeurissen
 MM Maarten Mortier
 MVR Marc Van Ruymbeke
 NSi Nathan Sid
 OWB Oswald Van Bedaf
 PBa Philip Barbaix
 PH Peter Hofman
 PHe Patrick Heivers
 PVV Paul Van de Vloet
 RH Rens Hendrickx
 SB Stijn Baeten
 SeK Sebastiaan K
 STH Steven Hosteyn
 TL Tist Liekens
 VDS Vogelwerkgroep De Stadsmus
 VTo Victor Torres
 WDW Walter De Weger
 WEn Wouter Entbrouxk
 WH W. Hendrix
 WS Wim Stappers
 WVA Wouter Van Assche
 YSc Yannick Schock